

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 131/2025 van 05 december 2025

Betreft: een ontwerp van koninklijk besluit *tot uitvoering van artikel 7, §2, van de wet van 5 mei 2019 houdende diverse bepalingen inzake informatisering van Justitie en modernisering van het statuut van rechters in ondernemingszaken en inzake de notariële aktebank, voor wat de dienst Vreemdelingenzaken betreft* (CO-A-2025-185)

Trefwoorden: doeleinden – modaliteiten – bewaartermijn - logbestand

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name op artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van mevrouw Annelies Verlinden, Minister van Justitie, belast met Noordzee (hierna de "aanvrager"), ontvangen op 24 oktober 2025;

Gelet op de aanvullende informatie, ontvangen op 18 november 2025;

Brengt de Autorisatie- en Adviesdienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit") op 04 december 2025 het volgende advies uit:

Enkel adviezen met betrekking tot ontwerpen en voorstellen met rang van wet, die uitgaan van de federale overheid, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie worden zowel in het Nederlands als in het Frans door de Autoriteit gepubliceerd. De 'Originele versie' is de versie die gevalideerd werd.

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De aanvrager verzoekt om het advies van de Autoriteit aangaande een ontwerp van koninklijk besluit tot uitvoering van artikel 7, §2, van de wet van 5 mei 2019 houdende diverse bepalingen inzake informatisering van Justitie en modernisering van het statuut van rechters in ondernemingszaken en inzake de notariële aktebank, voor wat de dienst Vreemdelingenzaken betreft (hierna "ontwerp kb").

Context en voorgaanden

2. Het om advies voorgelegde ontwerp kb bevat nadere regelen in verband met het leesrecht dat aan de dienst Vreemdelingenzaken wordt toegekend met betrekking tot de in het detentiebeheersysteem¹ verwerkte gegevens die zij nodig heeft voor de uitoefening van haar wettelijke opdrachten. Dit leesrecht wordt door artikel 7, § 1, 7°, van de wet van 5 mei 2019 *houdende diverse bepalingen inzake informatisering van Justitie en modernisering van het statuut van rechters in ondernemingszaken en inzake de notariële aktebank* (hierna "wet van 5 mei 2019") toegekend aan de dienst Vreemdelingenzaken.

3. Overeenkomstig artikel 7, § 2, van de wet van 5 mei 2019 bepaalt de Koning, na advies van de bevoegde toezichthoudende autoriteit, de omvang en de modaliteiten van het leesrecht en preciseert per overheid, orgaan of dienst voor welke specifieke doeleinden de gegevens kunnen worden aangewend.²

4. In de memorie van toelichting bij het voorstel dat heeft geleid tot de wet van 5 mei 2019 wordt hierover de volgende toelichting gegeven:

"Het komt aan de Koning toe om, na advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit, de omvang en de modaliteiten van dat leesrecht te bepalen en per overheid, orgaan of dienst te specificeren voor welke specifieke doeleinden de gegevens kunnen worden aangewend. Dat doeleinde zal altijd bestaan uit het gegeven dat het nodig is ('need to know') over bepaalde in Sidis Suite³ verwerkte gegevens te beschikken om één of meerdere, welbepaalde wettelijke opdrachten adequaat uit te voeren. Wat de omvang en modaliteiten van de toegang betreft, kan het gaan om een rechtstreeks toegang tot de applicatie, een bevraging (onder vorm van 'hit/no hit') of nog om het automatisch doorsturen van gegevens".⁴

¹ Zie artikel 3 van de wet van 5 mei 2019: "Bij de Federale Overheidsdienst Justitie wordt een geïnformatiseerde gegevensbank opgericht, hierna het detentiebeheersysteem genoemd, waarin de gegevens worden verwerkt die nodig zijn voor de adequate uitoefening van de wettelijke opdrachten van de penitentiaire administratie (...)"

² Art. 7, §2 wet van 5 mei 2019: "De Koning bepaalt, na advies van de bevoegde toezichthoudende autoriteit, de omvang en de modaliteiten van dat leesrecht met inbegrip van het aspect van het recht om overeenkomstig artikel 9 gearchiveerde gegevens te lezen en preciseert per overheid, orgaan of dienst voor welke specifieke doeleinden de gegevens kunnen worden aangewend."

³ Ter info: vroegere naam van het detentiebeheersysteem, zoals vermeld in artikel 3 van de wet van 5 mei 2019.

⁴ *Parl.St.* Kamer 2018-19, DOC 54 3549/001, p. 31.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

A. Doeleinden

5. Artikel 4 van het ontwerp kb bepaalt de drie doeleinden waarvoor de Dienst Vreemdelingenzaken een leesrecht beschikt in het detentiebeheersysteem.⁵ Artikelen 5, 6, 7 en 8 ontwerp kb sommen per doeleinde op met betrekking tot welke gegevens uit het detentiebeheersysteem de Dienst Vreemdelingenzaken een leesrecht heeft. In het Verslag aan de Koning worden de respectievelijke doeleinden in kwestie uitgebreider toegelicht.⁶

6. Wat betreft artikel 4, 1° ontwerp kb - het doeleinde "identificatie van de vreemdeling" - bemerkt de Autoriteit dat dit geen doeleinde is van de gegevensverwerkingsactiviteiten die door de Dienst Vreemdelingenzaken worden uitgevoerd, maar dat dit eerder te zien is als een tussenstap of een middel om een bepaald doeleinde te bereiken. De vraag die dient te worden beantwoord is: "waarom moet de Dienst Vreemdelingenzaken een vreemdeling identificeren, en daartoe een leesrecht hebben tot het detentiebeheersysteem?".

De Autoriteit is bijgevolg van mening dat dit geen doeleinde is die kan worden beschouwd als "welbepaald en uitdrukkelijk omschreven" in de zin van artikel 5.1.b) AVG.

7. Wat betreft artikel 4, 2° ontwerp kb – het doeleinde "het nagaan van de voorwaarden voor verblijf, het nemen van beslissingen met betrekking tot het verblijfsrecht, de overdracht, de verwijdering en het inreisverbod" – is de Autoriteit van mening dat dit, zoals in het Verslag aan de Koning staat, beter kan worden geformuleerd als: *"het controleren van vreemdelingen in België, in het bijzonder het nagaan van de voorwaarden voor verblijf en het nemen van beslissingen met betrekking tot hun verblijf of hun verwijdering, met inbegrip van een inreisverbod"*.⁷

8. Wat betreft artikelen 6 en 7 van het ontwerp kb, merkt de Autoriteit op dat er met betrekking tot het punt 2° (gerechtelijke gegevens) in beide artikelen geen verder toelichting wordt gegeven in het Verslag aan de Koning (in tegenstelling tot alle andere punten). De Autoriteit vraagt om een toelichting toe te voegen aan het Verslag aan de Koning waarin de noodzaak wordt uitgelegd voor het verzamelen van gerechtelijke gegevens voor respectievelijk het nagaan van de voorwaarden voor verblijf, het nemen van beslissingen met betrekking tot het verblijfsrecht, de overdracht, de verwijdering en het inreisverbod (artikel 6 ontwerp kb) en de voorbereiding en de uitvoering van de

⁵ De Autoriteit merkt hierbij op dat in de Franstalige versie van het ontwerp kb het woord 'fins' wordt gebruikt in Hoofdstuk 3, terwijl 'finalités' eerder de juiste bewoording is.

⁶ Zie Verslag aan de Koning, p. 5-12.

⁷ Verslag aan de Koning, p. 7.

procedures voor de verwijdering en de overdracht van de gedetineerde (artikel 7 ontwerp kb) of indien er geen noodzaak toe bestaat, dit punt te verwijderen.

9. Wat betreft artikel 8 van het ontwerp kb, merkt de Autoriteit op dat er verwezen wordt naar *"het in artikel 3, 2°, bedoelde doeleinde"*⁸. De Autoriteit vindt echter in het ontwerp kb geen artikel 3, 2° terug. Na een vraag om bijkomende toelichting, verduidelijkt de aanvrager het volgende: *"Dit betreft een verschrijving en moet uiteraard een verwijzing naar art. 4, 2°, zijn, waarin het betrokken specifieke doeleinde wordt omschreven."* De Autoriteit neemt akte van deze verschrijving en vraagt om de correcte verwijzing op te nemen.

B. Modaliteiten

10. Artikel 7, § 2, van de wet van 5 mei 2019 draagt aan de Koning onder meer op "de modaliteiten van het leesrecht" te bepalen. Uit de hoger vermelde memorie van toelichting blijkt dat *"[w]at de omvang en modaliteiten van de toegang betreft, [het kan] gaan om een rechtstreeks[e] toegang tot de applicatie, een bevraging (onder vorm van 'hit/no hit') of nog om het automatisch doorsturen van gegevens"*.⁹

11. Het ontwerp kb bevat evenwel geen specifieke enkele regeling op dit punt. Meer nog, er wordt doorheen het ontwerp kb meerdere bewoordingen gebruikt (zoals "mededeling", "kennisname", "leesrecht", "toegang" of in het Frans: "communication", "prise de connaissance", "droit de lecture", "accès").

12. De Autoriteit merkt echter op dat artikel 8, §1 van de wet van 5 mei 2019 de Dienst Vreemdelingen zaken een registratieplicht en ten behoeve daarvan een schrijfrecht toekent in het detentiebeheersysteem voor wat betreft de relevante gegevens inzake het verblijfsstatuut van de gedetineerde vreemdelingen.¹⁰

13. Na een vraag om bijkomende toelichting stelt de aanvrager dat het leesrecht *in casu* aldus dient te worden begrepen als een "rechtstreekse toegang". Artikel 1, 5° van het ontwerp definieert het leesrecht echter als: *"de mededeling van gegevens bedoeld in 4° aan de Dienst*

⁸ Art. 8 ontwerp kb: "De Dienst Vreemdelingen zaken beschikt met het oog op het in artikel 3, 2°, bedoelde doeleinde, in het bijzonder het nagaan van de voorwaarden voor verblijf en het nemen van beslissingen met betrekking tot het verblijfsrecht [...]"

⁹ *Parl.St.* Kamer 2018-19, DOC 54 3549/001, p. 31.

¹⁰ Art. 8, §1 wet van 5 mei 2019: "De Dienst Vreemdelingen zaken heeft een registratieplicht en ten behoeve daarvan een schrijfrecht in het detentiebeheersysteem voor wat betreft de relevante gegevens inzake het verblijfsstatuut van de gedetineerde vreemdelingen. Hij is verantwoordelijk voor de juistheid van deze gegevens. De directeur-generaal van de Dienst Vreemdelingen zaken wijst de personeelsleden aan belast met de registratie en bijwerking van de gegevens bedoeld in het eerste lid. Deze lijst wordt in functie van het gebruikers- en toegangsbeheer ter beschikking gesteld van de Federale Overheidsdienst Justitie."

Vreemdelingenzaken, ongeacht de wijze waarop deze mededeling wordt georganiseerd” (onderlijning door de Autoriteit).

14. Het ontworpen koninklijk besluit vormt op die wijze een onvolledige uitvoering van de dwingende opdracht die in artikel 7, § 2, van de wet van 5 mei 2019 aan de Koning wordt gegeven. Het ontwerp kb moet op dit punt worden aangevuld; de Autoriteit wijst in deze op het belang van consistente bewoording doorheen het ontwerp kb. Gelet op de bedoeling van de stellers van het ontwerp moet worden bepaald dat het leesrecht bestaat uit een rechtstreekse toegang van de Dienst Vreemdelingenzaken tot het detentiebeheersysteem.

C. Bewaartermijn

15. De Autoriteit merkt op dat het ontwerp geen enkele bepaling bevat met betrekking tot de bewaartermijn. Het formulier van de aanvraag verduidelijkt dat *"de bewaartermijn bij DVZ van de bij dit KB verwerkte (doorgegeven) gegevens dient geregeld te worden in wetgeving van DVZ."*

16. Er is echter nog geen wet die de verwerkingen van persoonsgegevens door de Dienst Vreemdelingenzaken in het bijzonder reguleert.¹¹

17. Aangezien de Dienst Vreemdelingenzaken evenwel slechts een leesrecht (in de zin van een rechtstreekse toegang van de Dienst Vreemdelingenzaken tot het detentiebeheersysteem) krijgt, kan volgens de Autoriteit worden aangenomen dat de Dienst Vreemdelingenzaken de noodzakelijke gegevens - die worden bepaald in de artikelen 5, 6, 7 en 8 van het ontwerp - niet langer kan verwerken dan de maximale termijn waarbinnen die gegevens in het detentiebeheersysteem worden bewaard, en daarin beschikbaar en raadpleegbaar zijn.

18. De Autoriteit vindt bij lezing van de wet van 5 mei 2019 echter geen maximale bewaartermijn terug waarbinnen de in artikel 5 van de wet bedoelde gegevens in het detentiebeheersysteem beschikbaar en raadpleegbaar zijn. De Autoriteit vraagt dan ook om de wet van 5 mei 2019 aan te vullen met een maximale bewaartermijn van de gegevens of minstens met de criteria die toelaten deze termijn te bepalen (essentieel element van de verwerking).

¹¹ Zie Verslag aan de Koning, p. 4.

D. Logging

19. De Autoriteit is van mening dat elke uitgevoerde consultatie in het detentiebeheersysteem dient te worden verantwoord en dat daartoe een logbestand dient te worden bijgehouden teneinde de traceerbaarheid van de raadplegingen te verzekeren ("logging").

20. Dit bestand dient de identificatie van de individuele gebruiker, de gegevens die geraadpleegd werden, de datum en het uur van de consultatie, alsook het doeleinde waarvoor de gegevens geraadpleegd werden te vermelden. Dit bestand moet tegen elke wijziging worden beschermd en gedurende tien jaar te rekenen vanaf de datum van de raadpleging worden bewaard. Het ontwerp kb moet op dit punt bijgevolg worden aangevuld.

21. De Autoriteit merkt in dit kader op dat, met betrekking tot het detentiebeheersysteem in het algemeen, in de wet van 5 mei 2019 geen enkele bepaling terug te vinden is met betrekking tot logging van de verschillende raadplegingen die gebeuren in het detentiebeheersysteem. De Autoriteit raadt bijgevolg aan dat, ten gepaste tijde, hierover eveneens een bepaling wordt voorzien in de wet van 5 mei 2019.

OM DEZE REDENEN

de Autoriteit,

is van oordeel dat minstens de volgende wijzigingen geboden zijn in het ontwerp kb:

- schrappen artikel 4, 1° ontwerp kb (randnr. 6);
- artikel 4, 2° ontwerp kb wijzigen naar "het controleren van vreemdelingen in België, in het bijzonder het nagaan van de voorwaarden voor verblijf en het nemen van beslissingen met betrekking tot hun verblijf of hun verwijdering, met inbegrip van een inreisverbod" (randnr. 7);
- toevoegen van een toelichting aan het Verslag aan de Koning waarin de noodzaak wordt uitgelegd voor het verzamelen van gerechtelijke gegevens of indien er geen noodzaak toe bestaat, dit punt te verwijderen (randnr. 8);
- schrappen verwijzing naar "*het in artikel 3, 2°, bedoelde doeleinde*" in artikel 8 en in plaats daarvan verwijzen naar art. 4, 2° ontwerp kb (randnr. 9);
- bepalen modaliteiten van het leesrecht (randnrs. 10-14).
- inlassen van een verplichting voor de Dienst Vreemdelingenzaken om een logbestand bij te houden in overeenstemming met randnummers 19 en 20.

is van oordeel dat de wet van 5 mei 2019 dient te worden aangevuld met een maximale bewaartermijn van de gegevens in het detentiebeheersysteem of minstens met de criteria die toelaten deze termijn te bepalen (randnrs. 15-18) en dat er een verplichting dient te worden ingelast om een logbestand bij te houden van de raadplegingen die gebeuren in het detentiebeheersysteem (randnr. 21).

Voor de Autorisatie- en Adviesdienst,
(get.) Alexandra Jaspar, Directeur